

Sébastien le Preste,
markies van Vauban (1633-1707)

Oorlogingenieur

Deze man van lage adel wordt door de opstandelingen van Condé ingelijfd, maar wordt gevangen genomen en treedt in dienst van de koning. In 1654 leidt hij met succes zijn eerste belegering en wordt hiervoor geëerd. In 1655 wordt hij militair ingenieur en in 1678 is hij verantwoordelijk voor de versterkingen van het koninkrijk. Hij reist, inspecteert de grenzen en beschermt ze met vestingen, en vormt zo het koninkrijk. Hij is verantwoordelijk voor de aanleg of verbetering van meer dan 300 steden. Negen hiervan zijn creaties van Vauban, zoals de Mont-Dauphin.

Een onderlegd man

Vauban heeft 48 succesvolle belegeringen geleid en wordt hierdoor ook beschouwd als de beste 'stedenveroveraar' van zijn tijd. Door zijn talent als strateeg en ingenieur kan hij de vestingverdediging verbeteren door zijn voorgangers aangelegd. Door zijn reizen verzamelt hij economische, sociale en geografische kennis over Frankrijk en schrijft over verschillende onderwerpen: de aanval en de verdediging van steden, de bosbouw* en de binnenscheepvaart. Hij erkent de armoede van het volk en schrijft zelfs in 1706 La Dîme Royale, waarin hij het oneerlijke belastingsysteem aan de kaak stelt en het afschaffen van de privileges van de rijken voorstelt, door Lodewijk XIV afgewezen.

* Uitleg op de achterzijde van dit document.

Woordenlijst

Dauphin: sinds 1349 adellijke titel voor de Franse erfgenaam van de troon, toen een edele zijn landgoed in de Dauphiné verkocht aan de Franse koning op voorwaarde dat de erfgenaam van de troon de titel Dauphin zou dragen.

Deurbalken: grote stukken hout die boven een doorgang hingen en konden worden neergelaten om deze af te sluiten.

Halvemaan: een versterking die voor de courtine is aangelegd en deze beschermt tegen vijandig vuur.

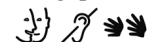
Kazemat: een versterkte ruimte die beschermd is tegen vijandig vuur.

Talud: lange kale helling die de vijand zonder dekking moet oversteken om bij de versterkingen te komen.

Tongewelf: een halfronnd gedrukt gewelf
Philibert de l'Orme: Franse architect uit de Renaissance (rond 1510-1570).

Praktische informatie

Gemiddelde duur van een bezoek: 1u30
Bepaalde rondleidingen met toelichting.
Aangepaste rondleidingen voor minder validen.

Het Centre des monuments nationaux geeft een collectie gidsen uit over de Franse monumenten, die in diverse talen vertaald zijn. De Éditions du patrimoine worden in de boekhandel verkocht.

Centre des monuments nationaux
Place forte de Mont-Dauphin
05600 Mont-Dauphin
tél. 04 92 45 42 40
fax 04 92 46 12 68

www.monuments-nationaux.fr

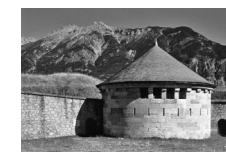
de vestingstad Mont-Dauphin

Nederlands

Een versterkt dorp

Een vestingstad van Vauban

Mont-Dauphin werd tussen 1694 en 1704 door Vauban gebouwd op een strategische plek. Het vormt een voorpost in de verdediging van het Franse koninkrijk tegen Italiaanse invallen. Na de aanval van Victor-Amédée II van Savoie in 1692 realiseert Lodewijk XIV zich dat de Franse grens bij de Alpen niet voldoende beschermd is.

Vauban wordt aangesteld en kiest de Hoogvlakte van de Mille Vents voor de bouw van de vestingstad Mont-Dauphin, waarbij hij ervan uitgaat dat er zowel een militaire als een burgerbevolking zal komen. De naam wordt gekozen ter ere van de dauphin*, de kroonprins.

Een nooit belegerde vesting

De plek was dusdanig afschrikwekkend dat deze nooit belegerd is. In 1713 wordt de Italiaanse grens verder van het dorp verschoven door het Verdrag van Utrecht. Het garnizoen en de bevolking groeien niet meer. De stad kent slechts één wapenfeit: een Italiaans bombardement in 1940 dat een brand veroorzaakt. In 1966 wordt de vestingstad een historisch monument.

* Uitleg op de achterzijde van dit document.

Het paviljoen van de klok

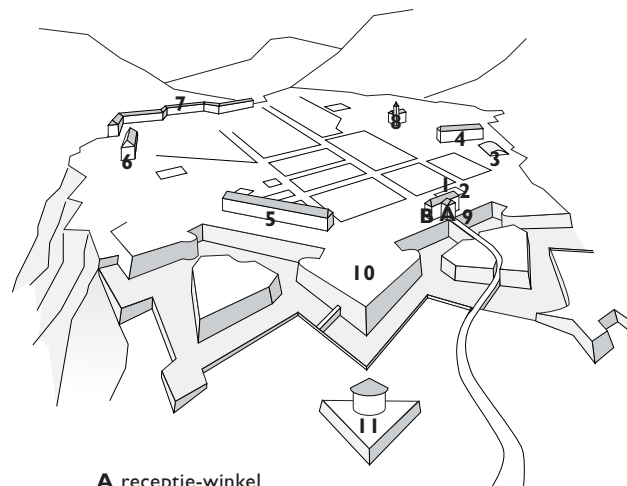
- 1 Het paviljoen van de klok**, in klassieke stijl, was oorspronkelijk het paleis van de gouverneur.
- 2 Het paviljoen van de officieren** huisvestte de officieren. Een tweede, nooit gebouwd paviljoen, moest het westen van het plein symmetrisch afsluiten.

De wapenvoorraad

- 3 Het kruithuis**, wordt al in 1695 gebouwd volgens het ontwerp van Vauban. In de XIXde eeuw is de weergang overdekt met een gewelf en het geheel verpakt in een dikke laag aarde om de schade door granaatschoten te beperken.
- 4 De wapens** werden opgeslagen in **het arsenaal**. Het Italiaanse bombardement in 1940 raakt één van de twee vleugels. De noordvleugel, gebouwd tussen 1751 en 1757, bestaat nog. Deze vleugel is versterkt met steunberen; de begane grond heeft een gewelfd plafond met korbogen*. Hier werden zware wapens opgeslagen, zoals de kanonnen en de kogels. De hoge zaal op de verdieping was voor de lichte wapens: uniformen, bajonetten, zwaarden en geweren.

Die Kasernen

- 5 De Campana kazerne** wordt aan het eind van de XVIIde eeuw gebouwd bij de oostelijke ommuring. Deze bestaat uit zeven identieke geschakelde delen, volgens ontwerp van Vauban, met elk een ingang en een trapportaal dat leidt naar twee slaapzalen op elke verdieping. Tegenwoordig zijn er het gemeentehuis, ateliers en appartementen in te vinden.

A receptie-winkel

B toilet

- 6 De Binot kazerne** is een goed voorbeeld van het aanpassen van het ontwerp van Vauban aan de oneffenheid van het terrein: de delen zijn verschoven om de helling te volgen. Een klein gebouwtje voor de kazerne herbergt de toegang tot de ondergrondse wateropslag met een inhoud van 1840 m³.
- 7 De Rochambeau kazerne**, gebouwd tussen 1765 en 1785, moest de capaciteit aan onderdak van de vestingstad vergroten. Oorspronkelijk was deze bedekt met een artillerieterras, maar omdat het lekte is daarvoor aan het begin van de XIXde eeuw een uitzonderlijk tongewelf in de plaats gekomen, volgens een in de XVIde eeuw door Philibet de l'Orme* uitgevonden procédé. De kazerne werd gebruikt als stal voor de muilezels en is eveneens in gebruik geweest als opslag en overdekt exercitieterrein.

De kerk

- 8 De kerk Saint-Louis**, waarvan de bouw in 1692 door Vauban wordt opgedragen, wordt nooit voltooid, bij gebrek aan inwoners in Mont-Dauphin. De kerk was indrukwekkend hoog en moest het hele dorp domineren. Alleen het koor is voltooid. De muren van het dwarschip en het schip waren gedeeltelijk opgetrokken en werden in de XIXde eeuw verwoest.

De versterkingen

- 9 De poort van Briançon** vertegenwoordigt de door Vauban opgelegde stijl voor de poorten, met een driehoekig fronton boven een kale rechthoek. De ophaalbrug functioneert met een wip. Hij wordt afgesloten door deurbalken*.
- 10 Het bastionsysteem**. Tegen de XVde eeuwse artillerie zijn de vestingmuren nutteloos. Het enige middel is dan het ingraven van de versterkingen, het beschermen ervan achter taluds en de toegang verdedigen met brede grachten. Zo vinden we een driehoekig bastion met minder dode hoeken en een halve maan* vorm, die elkaar wederzijds verdedigen. Courtines verbinden de bastions en buiten de gracht ligt een weg onder een ophoging, die de eerste verdedigingslijn vormt.
- 11 De uitkijkpost van Arçon**. Vauban voorziet in de behoefte aan een voorpost op de talud*, waardoor de aanvallers kunnen worden tegengehouden. Deze uitkijkpost wordt pas gebouwd in de XVIIIde eeuw. In 1791 voegt generaal Arçon er kazematten* aan toe en een toren met een vluchtschans naar achteren. De vluchtschans is verbonden met de gracht van het bastion via een 113 meter lange onderaardse gang.

* Uitleg op de achterzijde van dit document.